

Bruxelles, 5 iunie 2020
(OR. en)

8622/20

JAI 473
JAIEX 48
RELEX 418
ASIM 32
COWEB 80
COSI 93
ENFOPOL 134

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	5 iunie 2020
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	8132/20 REV 1
Subiect:	Concluziile Consiliului privind intensificarea cooperării cu partenerii din Balcanii de Vest în domeniul migrației și al securității

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului privind intensificarea cooperării cu partenerii din Balcanii de Vest în domeniul migrației și al securității adoptate la 5 iunie 2020.

CONCLUZIILE CONSILIULUI

**privind intensificarea cooperării cu partenerii din Balcanii de Vest
în domeniul migrației și al securității**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

1. REAMINTIND discuția purtată cu ocazia reuniunii informale a miniștrilor din 24 ianuarie de la Zagreb privind posibilele abordări de combatere în Balcanii de Vest a rețelilor de introducere ilegală de migranți, pe baza raportului comun întocmit de Europol, Frontex și EASO¹, prin care s-a făcut apel la o cooperare mai structurată cu partenerii din Balcanii de Vest, precum și Declarația de la Sofia emisă la summitul UE-Balcanii de Vest din mai 2018, mesajele politice exprimate cu ocazia summitului de la Sibiu din mai 2019, precum și Declarația de la Zagreb emisă la summitul UE-Balcanii de Vest din mai;
2. REAMINTIND că cooperarea și continuarea progreselor tuturor partenerilor noștri din Balcanii de Vest pe calea lor europeană reprezintă o contribuție la pacea, stabilitatea și prosperitatea Europei de Sud-Est, precum și a Uniunii Europene;
3. SALUTÂND angajamentul partenerilor din Balcanii de Vest de a respecta valorile și principiile europene și de a realiza în profunzime și cu hotărâre reformele necesare;

¹ ST 5312/20.

4. SALUTÂND angajamentul ferm al partenerilor din Balcanii de Vest față de întâietatea democrației și supremația legii, în special față de combaterea corupției și a criminalității organizate, față de buna guvernare, precum și față de respectarea drepturilor omului, a egalității de gen și a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților;
5. RECUNOSCÂND eforturile continue depuse de UE și de partenerii din Balcanii de Vest pentru a combate pandemia provocată de coronavirus, inclusiv consecințele acesteia asupra politicilor în domeniul migrației și al securității, precum și luând act de pachetul financiar de peste 3,3 miliarde EUR în beneficiul Balcanilor de Vest²;
6. SUBLINIIND că o abordare cuprinzătoare în domeniul migrației și al securității necesită reforme continue în Balcanii de Vest și că implementarea cu succes a acestor reforme reprezintă un aspect important al perspectivei de aderare la UE a partenerilor din Balcanii de Vest.
7. REAMINTIND că, începând din 2015, presiunea exercitată de migrația pe ruta est-mediteraneeană asupra Uniunii Europene și țărilor asociate spațiului Schengen, precum și asupra partenerilor din Balcanii de Vest a fost semnificativă;
8. RECUNOSCÂND că Declarația UE-Turcia din martie 2016, completată de eforturile depuse în comun de statele membre ale UE și de partenerii noștri din Balcanii de Vest pentru a împiedica fluxurile de migrație ilegală au dus la reducerea migrației ilegale din Turcia către UE;
9. RECUNOSCÂND că partenerii din Balcanii de Vest au înregistrat progrese substanțiale în legătură cu crearea de instituții noi sau consolidarea celor existente, cu punerea în aplicare a unor legi și proceduri în domeniul azilului, al protecției, al gestionării frontierelor și al migrației legale, precum și în legătură cu transpunerea acquis-ului UE;

² Comunicarea Comisiei din 29 aprilie privind sprijinul acordat Balcanilor de Vest în combaterea COVID-19 și redresarea post-pandemie.

10. RECUNOSCÂND eforturile depuse atât de partenerii din Balcanii de Vest, cât și de statele membre ale UE pentru a îmbunătăți cooperarea bilaterală cu scopul de a preveni migrația ilegală și șederea ilegală și de a reduce numărul ridicat de cereri de azil nefondate depuse de resortisanți din Balcanii de Vest, în special prin intensificarea eforturilor de combatere a introducerii ilegale de migranți și a traficului de persoane care au ca obiect resortisanți proprii, prin intensificarea cooperării în materie de returnare și prin promovarea utilizării canalelor de migrație legală, potrivit competențelor naționale;
11. REMARCÂND, cu toate acestea, că presiunea migrației a crescut în 2018 și 2019, iar fluxurile de migrație au suferit schimbări privitoare atât la rute, cât și la structură;
12. CONSTATÂND că lupta împotriva migrației ilegale este un obiectiv principal;
13. ȚINÂND SEAMA de recente niveluri ridicate ale presiunii migrației în Europa de Sud-Est, în special la frontierele dintre Grecia și Turcia și de faptul că deteriorarea situației politice, economice sau în materie de securitate din Orientul Mijlociu, Africa și Asia de Sud, precum și impactul socioeconomic provocat de COVID-19 asupra țărilor de origine și de tranzit ar putea genera intensificarea deplasărilor migranților și ale refugiaților;
14. REAMINTIND angajamentul UE față de o politică globală în domeniul migrației care să includă controlul efectiv al frontierelor externe ale UE;
15. RECUNOSCÂND că presiunea migrației asupra rutei est-mediteraneene înregistra o creștere constantă înainte de închiderea frontierelor din cauza pandemiei provocate de coronavirus și stimulează cererea și oferta de servicii de introducere ilegală a migranților în scopul trecerii frontierelor partenerilor din Europa de Sud-Est fără documente sau cu documente falsificate, ceea ce duce la comiterea de abuzuri asupra migranților de către persoanele care îi introduc ilegal sau de către traficanții de persoane, fapt care pune adesea în pericol viețile migranților;

16. RECUNOSCÂND că provocările în materie de migrație pentru partenerii din Balcanii de Vest sunt strâns legate de cele cu care se confruntă UE și că sunt necesare acțiuni pentru a se asigura că aceștia dispun de mijloacele necesare pentru a răspunde în mod constructiv provocărilor comune;
17. RECUNOSCÂND importanța prevenirii și combaterii terorismului și a extremismului, inclusiv a finanțării, radicalizării și întoarcerii luptătorilor teroriști străini;
18. EXPRIMÂNDU-ȘI îngrijorarea față de posibilele încercări ale luptătorilor teroriști străini care se întorc de a intra pe teritoriul european utilizând rețelele de introducere ilegală de migranți care își desfășoară activitatea în regiunea Europei de Sud-Est;
19. REAMINTIND că regiunea Balcanilor de Vest se confruntă cu provocări în materie de securitate reprezentate de grupuri infracționale organizate sau de grupări teroriste;
20. RECUNOSCÂND că numeroase amenințări pentru securitate au caracter transfrontalier, ceea ce necesită ca măsurile luate de UE și de partenerii săi să fie coerente și ca cooperarea să fie intensificată, inclusiv la nivel operațional. Prin urmare, este important să se consolideze capacitățile partenerilor din Balcanii de Vest în domeniul migrației și al securității, precum și să se consolideze și aprofundeze mecanismele de cooperare;
21. SUBLINIIND succesele operaționale obținute în cadrul ciclului de politici ale UE privind criminalitatea internațională organizată și gravă (EMPACT) pentru perioada 2018-2021, mai ales în domeniul combaterii facilitării imigrației ilegale, traficului de persoane, traficului de arme de foc, combaterii fraudării documentelor, fondurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni și spălării banilor³;

³ ST 7704/17.

22. RECUNOSCÂND rolul delegațiilor UE în Balcanii de Vest în punerea în aplicare a programelor de cooperare și sprijinul acordat regiunii prin instrumentele de politică externă ale UE;
23. BAZÂNDU-SE pe setul cuprinzător și operațional de măsuri adoptat de Consiliu la 6 decembrie 2018 pentru a înăspri răspunsul la rețelele de persoane care introduc ilegal migranți, cu un accent special pe Balcanii de Vest⁴;
24. SUBLINIIND importanța trimiterii de reprezentanți ai partenerilor din Balcanii de Vest în cadrul agențiilor europene relevante din domeniul justiției și afacerilor interne, precum și a sporirii reciproce a implicării agențiilor europene din domeniul justiției și afacerilor interne și a autorităților de aplicare a legii din statele membre în Balcanii de Vest⁵;
25. LUÂND ACT de rolul Comisiei Europene în ceea ce privește alocarea de resurse financiare adecvate, inclusiv din cadrul fondurilor și instrumentelor din următorul cadru financiar multianual, și coordonarea sprijinului acordat de UE partenerilor din Balcanii de Vest pentru dezvoltarea capacităților acestora de a desfășura noi activități în cadrul politicii în materie de migrație și de securitate;
26. RECUNOSCÂND eforturile bilaterale și multilaterale depuse de mai multe state membre pentru a sprijini partenerii din Balcanii de Vest în domeniul gestionării și securității frontierelor, precum și al azilului și primirii;

⁴ ST 15250/18.

⁵ ST 5754/20.

INVITĂ STATELE MEMBRE CA, ÎMPREUNĂ CU PARTENERII DIN BALCANII DE VEST:

27. să sprijine în continuare partenerii din Balcanii de Vest în domeniul migrației și al securității, în concordanță cu abordarea cuprinzătoare a UE în dezvoltarea rețelelor de parteneriat și cooperare pentru:

- realizarea unei politici mai eficiente în domeniul migrației și a unei gestionări mai eficiente a frontierelor, în special în ceea ce privește prevenirea migrației ilegale și a deplasărilor secundare, în conformitate cu prioritățile și strategiile UE;
- îmbunătățirea în continuare a funcționării sistemelor de azil ale partenerilor (inclusiv în privința înregistrării și a sporirii capacităților de primire adecvate pentru migranți și refugiați), având în vedere obiectivele principale constând în alinierea la acquis-ul UE în materie de azil și asigurarea faptului că partenerii din Balcanii de Vest vor fi considerați țări terțe sigure;
- intensificarea în continuare a cooperării în materie de readmisie, inclusiv în ceea ce privește resortisanții unor țări terțe care au depus cereri de protecție internațională în Balcanii de Vest și nu îndeplinesc condițiile pentru a primi protecție internațională;
- sporirea capacității de a efectua returnări voluntare și forțate către țările de origine ale resortisanților unor țări terțe aflați în situație de ședere ilegală;
- intensificarea schimbului de informații la nivel regional, precum și îmbunătățirea în continuare a canalelor actuale de comunicare între partenerii din Balcanii de Vest și UE;

- intensificarea cooperării și creșterea capacității partenerilor de a face față răspândirii dezinformării și a știrilor false, precum și eforturilor unor actori străini de a instrumentaliza presiunea migrației de-a lungul rutelor din Balcanii de Vest;
- consolidarea capacității Balcanilor de Vest de a răspunde la eventualele atacuri cibernetice și amenințări hibride;
- consolidarea capacității partenerilor de a destructura rețelele persoanelor care introduc ilegal migranți și ale traficanților de persoane;
- găsirea unui răspuns la principalele amenințări pentru securitate și la principalele provocări umanitare;
- asigurarea unei formări adecvate pentru a răspunde într-un mod mai coerent provocărilor din domeniile sus-menționate;
- utilizarea instrumentelor UE existente și cooperarea cu acestea, printre care se numără misiunile și operațiunile PSAC, în conformitate cu abordarea integrată.

28. să exploreze în continuare posibilitățile de cooperare mai strânsă cu CEPOL, Europol, EASO și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă în domeniile lor respective de competență, precum și în cadrul instrumentelor de politică externă, inclusiv în ceea ce privește prevenirea deplasărilor secundare ilegale și combaterea introducerii ilegale de migranți și a altor forme de criminalitate gravă, în contextul solicitării Comisiei Europene de a finanța parteneriatele operaționale comune prin intermediul instrumentelor financiare specifice;

29. să combată în mod eficient criminalitatea organizată (în special rețelele de criminalitate organizată implicate în introducerea ilegală de migranți, traficul de arme de foc, producția și traficul de droguri, traficul de persoane, fraudarea documentelor și spălarea banilor), precum și terorismul și extremismul violent;
30. să dezvolte o convergență mai largă, între partenerii din Balcanii de Vest și în cooperare cu partenerii din UE, a standardelor și capacităților operaționale din domeniul migrației și al securității;
31. să îmbunătățească și mai mult rezultatele operaționale obținute de statele membre ale UE și de partenerii din Balcanii de Vest prin intermediul schimbului de informații, precum și de date pertinente cu privire la cazurile majore de activități infracționale transfrontaliere, sub rezerva respectării cerințelor relevante privind protecția datelor;
32. să intensifice participarea partenerilor din Balcanii de Vest la acțiunile operaționale relevante din cadrul ciclului de politici ale UE/EMPACT, inclusiv prin participarea la echipele comune de anchetă (fiind posibilă înființarea unor echipe comune de anchetă UE – Balcanii de Vest) și la grupurile operaționale (de exemplu, unități de anchetă ale poliției, autorități vamale, birouri de recuperare a activelor, unități de investigare financiară, operațiuni la frontiere), precum și prin promovarea extinderii SIENA la actorii relevanți din domeniul aplicării legii;
33. să utilizeze în mod eficient instrumentele OIPC-INTERPOL, în special baza de date privind documentele de călătorie furate și pierdute, și să participe activ la schimbul de informații în materie de securitate prin intermediul rețelei I-24/7, în conformitate cu legislația UE și cu legislația națională;

34. să dezvolte cooperarea și schimbul de informații pe baza Regulamentului (UE) 2019/1240, recent adoptat, privind crearea unei rețele europene de ofițeri de legătură în materie de imigrație (Regulamentul privind ILO) și să utilizeze rețeaua pentru a promova cooperarea instituțională și operațională cu partenerii din regiune;
35. să realizeze o imagine a analizei comune a riscurilor pentru a crește gradul de conștientizare a situației și a alinia planurile de urgență pentru situația unui aflux important de migrație mixtă, în strânsă cooperare cu poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și cu EASO;
36. să intensifice eforturile partenerilor din Balcanii de Vest pentru a-și alinia și mai mult politicile în domeniul vizelor cu cele ale UE, astfel încât să se asigure un mediu bine gestionat în materie de migrație și securitate;

INVITĂ COMISIA:

37. să intensifice, împreună cu statele membre și cu partenerii din Balcanii de Vest, eforturile pentru a asigura încheierea și, acolo unde este necesar, modificarea rapidă, precum și punerea în aplicare eficientă a tuturor acordurilor privind statutul cu partenerii din Balcanii de Vest, facilitând astfel intensificarea cooperării operaționale dintre aceștia și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă;
38. să continue evaluarea cooperării cu partenerii din Balcanii de Vest și a progreselor acestora în domeniul migrației și al securității, inclusiv în cadrul general al relațiilor UE cu regiunea respectivă;
39. să evalueze, împreună cu partenerii din Balcanii de Vest, măsurile și mecanismele pe care aceștia le pun în prezent în aplicare și să exploreze și alte instrumente și resurse pentru a răspunde provocărilor în materie de migrație și de securitate;

40. să continue să coopereze cu partenerii din Balcanii de Vest și să îi sprijine în cadrul punerii în aplicare a Planului de acțiune comun privind combaterea terorismului în Balcanii de Vest și a celor șase acorduri bilaterale aferente;
41. să promoveze schimbul în timp util de informații referitoare la combaterea terorismului și să consolideze capacitățile care permit abordarea altor provocări în materie de securitate, cum ar fi sporirea securității cibernetice și, pe baza rezultatelor studiilor privind riscurile, a rezilienței la amenințările hibride;
42. să sprijine partenerii din Balcanii de Vest în activitățile lor de prevenire și combatere a radicalizării și a extremismului violent, inclusiv prin intermediul Rețelei pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare (RAN) și al rezultatelor relevante din proiectele finanțate de UE, precum și al Rețelei regionale a coordonatorilor naționali pentru prevenirea și combaterea extremismului violent, prezidată de expertul regional al UE în combaterea terorismului;
43. să ia măsurile care se impun în urma raportului Comisiei intitulat „Evaluarea Planului de acțiune privind traficul de arme de foc între UE și regiunea Europei de Sud-Est (2015-2019)”⁶ și să integreze „Foaia de parcurs pentru o soluție durabilă la posesia ilegală, abuzul și traficul de arme de calibru mic și armament ușor (SALW) și muniție aferentă din Balcanii de Vest până în 2024” („foaia de parcurs”) în noul plan de acțiune al UE privind traficul de arme de foc;
44. să examineze și să sprijine dezvoltarea de către partenerii din Balcanii de Vest a unor sisteme naționale interoperabile de înregistrare/partajare a datelor biometrice privind solicitanții de azil și migranții în situație neregulamentară – sisteme care ar putea fi bazate pe modelul principiilor tehnice și de protecție a datelor ale Eurodac, permițând astfel schimburi de informații regionale periodice și asigurând interoperabilitatea și compatibilitatea viitoare a acestora cu sistemele UE;

⁶ COM(2019) 293 final, 27.6.2019.

45. să examineze modalități de intensificare în continuare a cooperării cu partenerii din Balcanii de Vest pe baza posibilităților oferite de Regulamentul privind ILO recent adoptat;

INVITĂ AGENȚIILE RELEVANTE DIN DOMENIUL JUSTIȚIEI ȘI AFACERILOR INTERNE:

46. să coopereze cu partenerii din Balcanii de Vest în vederea creării unor centre naționale de coordonare (CNC) interconectate pentru o politică eficientă în domeniul migrației, o gestionare eficientă a frontierelor și o abordare eficientă a provocărilor în materie de migrație, precum și să facă schimb de informații relevante în timp util cu autoritățile competente ale statelor membre și ale țărilor asociate spațiului Schengen pentru a realiza o analiză comună a riscurilor;
47. să intensifice cooperarea în rândul reprezentanților agențiilor JAI relevante din regiune, inclusiv cooperarea acestora cu autoritățile locale;
48. să intensifice cooperarea dintre agențiile și misiunile PSAC relevante, astfel cum se prevede în pactul privind PSAC civilă;
49. să promoveze schimbul de informații și de cunoștințe între partenerii din Balcanii de Vest și omologii lor din UE, precum Europol, CEPOL, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă și EASO, sub rezerva respectării cerințelor relevante privind protecția datelor, inclusiv prin acordarea de asistență pentru consolidarea capacității poliției de frontieră, a poliției/altor autorități de aplicare a legii, a gărzii de coastă și a autorităților cu atribuții în domeniul migrației, al azilului și al returnării, precum și să îmbunătățească fluxul de informații în Balcanii de Vest și să promoveze utilizarea SIENA în regiune;

50. să sporească participarea partenerilor din Balcanii de Vest la acțiunile operaționale din cadrul ciclului de politici ale UE/EMPACT, precum și sprijinul acordat acestora de respectivi parteneri și să contribuie în continuare, după caz, la crearea sau dezvoltarea de grupuri operaționale în cadrul Planului de acțiune operațional al EMPACT privind facilitatea imigrației ilegale, precum și în cadrul altor planuri de acțiune operaționale relevante, pentru a identifica „țintele de mare importanță” din interiorul grupurilor infracționale organizate transfrontaliere și să sprijine astfel de anchete;
51. să sprijine dezvoltarea de către partenerii din Balcanii de Vest a unor sisteme naționale de înregistrare/partajare a datelor biometrice privind solicitanții de azil și migranții în situație nereglementară – sisteme care ar putea fi bazate pe modelul principiilor tehnice și de protecție a datelor ale Eurodac, permițând astfel schimburi de informații regionale periodice și asigurând interoperabilitatea și compatibilitatea viitoare a acestora cu sistemele UE;
52. să pună în aplicare abordarea UE privind drogurile, inclusiv culegerea de date, înființarea unor observatoare naționale ale drogurilor și a unui sistem de alertă timpurie, prin semnarea de către Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie a unor acorduri de lucru suplimentare cu partenerii din regiune și, apoi, prin punerea în aplicare a acestora.
-